

Márton:
Ó tündöklő csoda,
világszép viola,
mennyei palota,
Betlehem csillaga,
Szentséges Szűz Anya,
könyörögj érettünk!

Mind:
Könyörögj érettünk!

(Az ima folytatódik s mikor az áhitat és kétségbeesés tetőfokára hág, ront a színre **Musztafa** pasa, néhány fegyveres janicsárral. A térdelő tömeg még közelebb húzódik a baráthoz, aki magasan fönttartja a feszületet.)

Márton:
Testvéreim maradjatok!
(mintha folytatná az imát.)
Mégvéd minket a szived,
lelkünk erős, a tied,
és a szent kereszte...

Musztafa (felháborodva):
Micsoda zaj ez, hé?
Megint a barátok!
Majd rendet csinálók!
(lökdösi, rugdalja a térdelőket.)
Ebadta hihetetlen!
Ne mozdulsz? Mi ez itt?
Kötözd meg a kezit!
Emezt meg ti ketten
üssétek, verjétek!
(rászól az egyik janicsárra.)
Rugdald a rogy népet!
Nem akar mozdulni?
Bitangok! Üsd! Ugy ni!
A barát nem enged?
Majd kapsz te lázító
vasat s nem kegyelmet!
(A barátot elfogják.)

Jelenések a stációknál

(**A kut**)
(Az elvarázsolt kut megszólal)
Csobban csurgó csermelyem,
csupa locs-pocs a fejem,
csapkodj csak meg csalánnal
s jöhetsz is a talánnal.

Csip-csup mese,
van kedvese,
de még sincs,
könnyeiben
ázva pihen
a szép kincs,
csuszós tőcsa, csók csele,
forr a víz, most nézz bele.

(**A sárkány**)

(Kiszól a barlang nyílásán és csábítja **Andrást** leánya számára)
Ne hagyj, hogy oly mostohán
pihegjen a vánkosan,
gyere be és sose mégy el,
ugy eltelsz a szerelmével.
Alélt
teste
a kéjt
teste
mind maig,
s a kis
hitvány
(hamis
kislány)
rád vágyik.

Szomjas szájjal szörnyű szűnyog
Szopja szíja szálas húsoát,
megszöktél hát szépszerével...

(**A kard**)

(Egy magyar vitéz a harci dicsőséget kínálja s közben kardját villogtatja)
Zeng-e
penge
és a horda
gyenge
rendje
fut bomolva.
Csakó csattan,
páncél pattan
rést ütve vele
vas ruhán is,
csíp a hegye,
mint az áspis,
nézd, hogy ragyog,
s ha elértem

ellenségem,
akár gyalog,
akár lovon,
tővig nyomom
a szívébe!

A konstantinápolyi vízió

(**András meglátja a mesés, keleti Konstantinápolyt és a táncoló török nőket.**)

Hát ez? Tán a paradicsom?
Meghibbanok, Isten bizony!
Vagy azt hiszik, hogy meghaltam
S mulatnak majd ők is rajtam?
Nem elég, hogy Budát láttam?
Ott még sokkal nagyobb vár van
s milyen cifra minden tornya,
mint a karó olyan forma,
a végükön nagy bunkó van,
úgy csillognak lent a tóban.
Vagy az tenger? Mert hogy oly nagy?
S a vizek mind odafolynak?
Hogy hullámszik! És milyen kék!
Hej, ha ott én halász lennék!

Egyik török nő így táncol:

Megöl az unalom,
sirok a vasrácsom,
de szívem nem adom,
csak neked, **Andrásom**.
Szörnyű, mi otthon van,
két párdac vigyáz rám
s elébed osontam
csak szeress, kis árvám.
Nem kell, lásd, senki sem,
untat a nagy szultán,
szomorú a szívem,
Andrásom, borulj rám.

Mind a három így táncol:

Csókunk, mint a datolya,
narancs a szánk mosolya
testünk izes illata
Kelet forró sóhaja.

Pálmaligetben, a dombok alatt,
várjuk a halvány holdsugarat,
leng a szelíd fény, s mint kicsi érem,
csillog a harmat a zsenge levélen.
Hoznak italt és mézet a szolgák,
annyi a gyöngyünk! s mind odahordják,
ágyat vetnek alánk aloéból
s ébred a szívben a mennyei távol.

Háromunk testét átkarolod,
így lesz három hű asszonyod
és ha más nőt csókolsz néha,
nem haragszik a próféta.

Az erdő-mítosz

(**András meglátja az erdőt.**)

Itt az erdő, tán a szélén
pihenhetek végre békén.
(benéz az erdőbe.)
De sötét van ott a mélyben...
No, de én még sose féltem!
(leheveredik.)

Szundikálni is kell néha,
majd elringat a sok szép fa.
Hallom is már! Azt beszélik,
hogy jót alszom holnap délig.
(ásít.)

Hát ezt szépen kitalálták,
nem is tudtam, hogy táltosok,
az erdei ringó szálfák.

(figyel.)

Ez az éger, jaj, de konok,
a patakba lóg a nyelve
s iszik mindig térlepelve.
A nyárfa meg öreg kofa,
be nem áll a szája soha
s ezüst pénzét addig rázza,
mig az erdőt fellármázza.
(hallgatódzik.)

A tölgyfa meg oly szófukar,
fölveti a fejét zordul
s nem is beszél, inkább mordul,
nem úgy, mint a bolond juhar,
mely duzzog, míg ki nem döntik
(hetykén.)

Hej, a bükköt vasból öntik,
de ha nálam fejsze lenne,
valamennyi itt heverne.
(csufolódva.)

Csak a fűzfa oly kesergő...
No, de jó éjt, tisztelt erdő!
(elalszik.)

A Madonna megjelenik

Kórus:

Úl a felhők fodros hátán,
piros papucs van a lábán,
holdsugár a jeggyűrűje,
száz csillag a kösöntyűje.
Szent fia a karján alszik,
Andrásra néz s nem haragszik,
sötét szeme csillan tőle,
kicsordul a könny belőle

Egyik hang:

Fejkendője habos selyem.

Másik hang:

Feláll most a fellegeken.

Harmadik hang:

Mintha imát mondana...

Kórus:

Boldogságos Szűzanya!
András (térdre roskad):
Boldogságos Szűzanya!

A Szűzanya:

András, András, mivé lettél?
a szívedből kivettél,
minden intést könnyen vettél,
amit nem kell, olyat tettél.
Senkit nagyon nem szeretted,
Istenedtől nem rettegtél,
engem soha nem követted,
talán el is felejtettél.
De én látod, nem hagytalek,
könnyezve is bíztattalak,
s amíg halkan sirattalak,
imádkoztam s úgy vártalak.
Mert **Andrásam**, erős légy ám,
tűrd a sorsod mindig némán,
s átkelsz majd az égi létrán
a fájdalom szakadékán.

András (imádkozik):

O Szűzanyám, gyöngye vagyok,
minden kőben elbukhatok,
gyámolits majd, hogy a bűnben
jaj, a gonoszt elkerüljem.

A Szűzanya:

Jól van, légy hát erős, fiam,
a rossz lélek karmaiban,
érezd, hogyha csapás is ér,
az órangyal mindig kísér.

András:

O Szűzanyám mondd meg végre,
hol akadok a szent képre?
vagy talán a mennyben van már,
s kár keresnem tovább itt lent?

A Szűzanya:

Ne csüggedj és megtudsz mindent!
(eltűnik.)

